
TERMENI DE REFERINȚĂ

Funcția:	Consultant(ă) Național(ă) pentru dezvoltarea clusterelor și suport pentru sectorul privat
Locația:	Chișinău (cu deplasări limitate în municipiul Cahul și Ungheni)
Secțiune/Unitate:	Programul EU4Moldova: Regiuni Cheie (finanțat de UE)
Tip de Contract:	Contract Individual
Data începerii:	mai 2021
Durata contractului:	mai 2021 – decembrie 2021, până la 55 zile lucrătoare

Conținutul funcției

I. CONTEXT

Programul EU4Moldova: regiuni-cheie (numit în continuare Program) se bazează pe Decizia Comisiei Europene de Implementare a Programului Anual de Acțiuni 2018 în favoarea Republicii Moldova și este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Obiectivul general al Programului de cinci ani rezidă în consolidarea coeziunii economice, teritoriale și sociale în Republica Moldova prin facilitarea dezvoltării locale socioeconomice inteligente, verzi, incluzive, durabile și integrate și îmbunătățirea standardelor de trai ale cetățenilor în regiunile-cheie: Cahul și Ungheni.

Întru realizarea acestui obiectiv, Programul va aborda decalajul urban-rural și disparitățile regionale, va stimula creșterea economică și crearea locurilor de muncă, va renova și moderniza infrastructura socială și tehnică în unele locații din regiunile-cheie selectate (orașe mai mici și sate), ținând cont de schimbările climatice și perspectiva de gen în activitățile Programului.

Obiective specifice:

1. Consolidarea transparenței și responsabilității autorităților publice locale, precum și a participării cetățenilor la procesele de guvernare locală în regiunile-cheie.
2. Îmbunătățirea accesului cetățenilor din regiunile-cheie la servicii publice și utilități de calitate.
3. Crearea locurilor de muncă pentru bărbați și femei în regiunile-cheie și îmbunătățirea atractivității regiunilor-cheie pentru investitori și antreprenori.
4. Promovarea abordării de specializare inteligentă a economiei regiunilor-cheie prin dezvoltarea clusterelor și lanțului valoric în sectoarele economice cheie.

Obiectivele Programului vor fi realizate prin măsuri axate pe: (i) dezvoltarea capacităților pentru a susține implementarea și monitorizarea planurilor de dezvoltare economică locală; (ii) implicarea societății civile în planificarea locală, procesele de guvernare și prestarea serviciilor sociale de bază; (iii) acordarea finanțării pentru investiții întru susținerea creării și/sau dezvoltării infrastructurii sociale și tehnice, care în combinație cu rezultatele intervențiilor (i) și (ii) de mai sus, vor avea un impact imediat, vizibil și tangibil asupra creării locurilor de muncă, standardelor de trai ale populației în regiunile-cheie.

Context specific

Regiunile cheie Cahul și Ungheni vor beneficia de suport pentru a deveni mai atractive pentru investiții, antreprenoriat și crearea locurilor de muncă. Fiecare regiune cheie va fi susținută pentru a crește peste statul

deținut la moment de ‘periferie economică în declin’ și implementa un pachet consistent de măsuri de ‘redresare economică’ cu scopul de ași îmbunătăți imaginea națională și internațională drept ‘poli emergenți regionali de creștere’ cu un mediu favorabil de afaceri și activități antreprenoriale și investiționale amplificate.

Componentele de dezvoltare a afacerilor ale programului se vor axa pe atragerea apariției de noi afaceri și înflorirea companiilor existente. Activitățile programului își vor propune drept scop să susțină și să îmbunătățească afacerile, să creeze și stabilizeze un număr de start-up-uri, să stimuleze companiile existente pentru expansiune și dezvoltare, cât și noi posibilități de investire în regiune. Atenție specială se va acorda proiectelor pilot de antreprenori sociali, care să abordeze necesitățile sociale și să îmbunătățească mediul economic local.

Această activitate va complementa și corela cu cea de creare a clusterelor și va consta din oferirea de suport în implementarea ‘Planurilor de dezvoltare a clusterelor’ direcționate spre susținerea creșterii, extinderii și realizării sectoarelor cheie ale economiilor locale.

De rând cu cele menționate mai sus, fiecare regiune cheie va fi susținută pentru ași îmbunătăți competitivitatea economiei sale teritoriale prin restructurarea și consolidarea sectoarelor sale economice majore în clustere teritoriale puternice și dinamice, orientate spre exportarea pe piața UE și integrate în lanțuri valorice stabile și cu marjă înaltă.

II. DOMENIUL DE LUCRU

Obiectivul general al consultanței vizate rezidă în susținerea Programului EU4MOLDOVA: Regiuni Cheie în eforturile sale de a acorda asistență în dezvoltarea sectorului privat, prin adaptarea abordării lanțurilor valorice și dezvoltarea capacităților sectorului privat pentru dezvoltarea asociațiilor/clusterelor bazate pe avantajul reciproc și agenda comună, de a oferi soluții de asistență pentru câștiguri rapide.

Pentru a asigura realizarea adecvată a obiectivelor specifice și implementarea tuturor activităților planificate, Programul este în căutarea unui (unei) consultant(e) calificat(e) și cu experiență în domeniul dezvoltării clusterelor și susținerii sectorului privat pentru realizarea contractului în regiunile cheie Cahul și Ungheni.

III. SARCINILE ȘI VOLUMUL ESTIMAT DE LUCRU

Programul EU4Moldova: Regiuni Cheie deja a început în cadrul altor componente ale sale să susțină actorii locali în elaborarea și promovarea Agendei Comune de Creștere Economică în regiunile cheie. Au fost create și organizate grupuri economice locale compuse din actori importanți din administrația publică locală, companiile locale, asociațiile locale pentru a începe câteva exerciții de dezvoltare economică locală. Aceste activități au oferit suport metodologic în realizarea unei evaluări comune participative a avantajului competitiv (EPAC) a regiunilor cheie și crearea Asociațiilor Teritoriale de Dezvoltare Economică (ATDE) în municipiile Cahul și Ungheni. Drept rezultat al exercițiilor EPAC și ATDE, pentru fiecare regiune cheie s-a elaborat o Foaie de parcurs de dezvoltare economică cu emisii reduse de carbon (DEERC) (informații detaliate pot fi accesate aici). Foaia de parcurs elaborată pentru fiecare regiune cheie s-a axat pe următoarele aspecte:

- Identificarea domeniului economic vs. domeniului administrativ
- Identificarea a lanțurilor cheie valorice relevante (4 pentru fiecare regiune cheie)
 - Regiunea Cahul – turism, păstorit, struguri de masă, vinificație
 - Regiunea Ungheni – turism, producerea covoarelor, producerea mobilierului, căpșuni
- Identificarea actorilor motivați
- Următorii pași pentru implementarea inițiativelor DEERC

În același timp, pentru a asigura implementarea adecvată a tuturor activităților planificate, Programul a lansat proceduri de licitație pentru identificarea unei companii locale pentru a oferi îndrumări metodologice consistente și comprehensive, conceptualizarea și dezvoltarea clusterelor de afaceri, inclusiv revizuirea actorilor cointeresați, instituționalizarea platformei comune de dezvoltare, cartografierea clusterelor, provocările și oportunitățile ce țin de mediul local și planurile detaliate de dezvoltare pe 5 ani.

Ținând cont de toate cele menționate mai sus, rolul de bază al consultantului cu experiență în domeniul dezvoltării clusterelor și susținerii sectorului privat rezidă în acordarea de asistență actorilor din cadrul afacerilor locale din regiunile cheie și consultanței strategice echipei Programului privind aspectele vizând dezvoltarea afacerilor și corelarea cu clusterelor identificate, cu atenție deosebită acordată dimensiunii de durabilitate și ecologizare, analizei activității economice și financiare a entităților juridice în fiecare cluster, conceptualizarea TdeR (activități rezultate din planul de dezvoltare de 5 ani), precum și aprecierii, elaborării și evaluării documentelor tehnice. De asemenea, consultantul va fi responsabil de colectarea și diseminarea informației ce ține de domeniile menționate, asigurarea vizitelor la fața locului, supravegherea și monitorizarea proiectelor implementate de afaceri și cluster, cât și oferirea de sfaturi și contribuții strategice pentru mecanismul de suport al Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ÎMM), atragerea investițiilor în baza abordării de dezvoltare a clusterelor.

Implementarea mecanismului de suport ÎMM și componenta pilor de antreprenoriat social costau din 5 etape de bază:

- Pregătirea – stabilirea întregii documentații necesare, criteriilor de evaluare și selectare și altor documente necesare pentru lansarea licitației;
- Lansarea – informația este publicată în media și aplicanții potențiali sunt invitați să aplice la apelul curent de depunere a cererilor;
- Concursul – potențialii aplicanți sunt informați și instruiți prin diverse evenimente informaționale până la termenul limită al concursului;
- Evaluarea – primirea de aplicații și agregarea de date necesare pentru evaluarea tehnică a propunerilor și selectarea beneficiarilor;
- Implementarea – beneficiarii selectați primesc asistența financiară nerambursabilă și îndrumări bine-direcționate. Această etapă este realizată de Contractantul pentru suport acordat ÎMM;
- Post-implementarea – monitorizarea bunurilor primite și suport în continuare pe parcursul mentoratului pe termen lung.

Rolul specific al Consultantului (Consultantei) privind mecanismul de suport pentru ÎMM se va axa mai cu seamă pe integrarea aspectelor de dezvoltare a clusterelor în instrucțiunile de aplicare pentru etapa de pregătire și propunerile pentru instruire/îndrumări pentru etapa de implementare.

Întru realizarea acestui scop, Consultantul (Consultanta) în domeniul dezvoltării clusterelor și suport pentru sectorul privat va implementa următoarele sarcini:

Sarcini, activități și livrabile <i>(prezentarea livrabilelor conform conținutului și calității necesare reprezintă unicul criteriu pentru achitarea consultantului)</i>	Volumul estimat de lucru <i>(utilizat la etapa de prezentare)</i>	Cadru de timp preventiv <i>(se va coordona/ajusta cu echipa proiectului EU4MD)</i>
I. Oferirea de susținere și contribuții strategice pentru mecanismul de suport al ÎMM privind principalele produse și activități:	până la 12 zile lucrătoare	

Sarcini, activități și livrabile <i>(prezentarea livrabilelor conform conținutului și calității necesare reprezintă unicul criteriu pentru achitarea consultantului)</i>	Volumul estimat de lucru <i>(utilizat la etapa de prezentare)</i>	Cadru de timp preventiv <i>(se va coordona/ajusta cu echipa proiectului EU4MD)</i>
<ul style="list-style-type: none"> Contribuții pentru mecanismul de suport al ÎMM. Integrarea aspectelor de dezvoltare a clusterelor în instrucțiunile/criteriile de selectare a beneficiarului la etapa de pregătire și prioritizarea dezvoltării clusterelor la etapa de evaluare. Ședințe trimestriale de coordonare cu Consultanții locali în domeniul dezvoltării afacerilor și Contractantul pentru susținerea ÎMM, cât și cu alți Consultanți Business, care ar putea fi angajați de Program. Îndrumare metodologică pentru consultanții locali. Integrarea activităților de dezvoltare a clusterelor în instruirile/îndrumările oferite de Contractantul pentru susținerea ÎMM. 		
Livrabilul I: Primul raport de progres intermediar Raport privind integrarea mecanismului de suport pentru ÎMM în dezvoltarea clusterelor		Până-n 30 iunie, 2021
II. Oferirea de suport pentru monitorizarea și evaluarea serviciilor și livrabilelor care urmează să fie produse de Contractantul selectat de Program pentru dezvoltarea clusterelor: <ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea și evaluarea calității serviciilor oferite de Contractantul responsabil de conceptualizarea și dezvoltarea clusterelor de afaceri, inclusiv Revizuirea actorilor cointeresați, Instituționalizarea platformei comune de dezvoltare, cartografierea clusterelor și planurile detaliate de dezvoltare pentru 5 ani. Oferirea de asistență echipei proiectului în validarea, examinarea și verificarea conformității pentru a referi sarcina la livrabilele prezentate de Contractantul de dezvoltare a clusterelor. Oferirea de asistență echipei proiectului în elaborarea documentelor de licitație pentru acțiunile de suport a 8 clusterelor, drept rezultat al Revizuirii actorilor cointeresați și Planului detaliat de dezvoltare pentru 5 ani. 	până la 21 zile lucrătoare	
Livrabilul II: Al doilea raport de progres intermediar Raport privind monitorizarea și evaluarea serviciilor și livrabilelor contractantului de dezvoltare a clusterelor		Până-n 30 septembrie, 2021
III. Oferirea de suport în analiza și organizarea sectoarelor economice locale cheie în clustere dinamice orientate spre creștere: <ul style="list-style-type: none"> Oferirea de asistență echipei proiectului în identificarea oportunităților de atragere a investițiilor și realizarea analizelor pentru dezvoltarea continuă a clusterelor în ambele regiuni cheie. Oferirea de suport în analiza activității economice și financiare a entităților juridice din cadrul fiecărui cluster, cât și identificarea tipurilor de riscuri în activitatea conexasă de business. 	până la 21 zile lucrătoare	

Sarcini, activități și livrabile <i>(prezentarea livrabilelor conform conținutului și calității necesare reprezintă unicul criteriu pentru achitarea consultantului)</i>	Volumul estimat de lucru <i>(utilizat la etapa de prezentare)</i>	Cadru de timp preventiv <i>(se va coordona/ajusta cu echipa proiectului EU4MD)</i>
<ul style="list-style-type: none"> Oferirea de asistență în alte activități de dezvoltare a afacerilor ce țin de organizarea sectoarelor economice locale cheie în clustere dinamice orientate spre creștere și alte domenii conexe. Identificarea provocărilor cheie locale/globale (inclusiv schimbările climatice) și oportunităților care urmează să fie luate în considerație în fiecare lanț valoric. 		
Livrabilul III: Al treilea raport de progres intermediar Raport privind analiza și organizarea sectoarelor economice locale cheie în clustere dinamice orientate spre creștere, investiții, dezvoltarea afacerilor, reducerea riscurilor, provocările de mediu.		Până-n 10 decembrie, 2021
Livrabilul IV: Raportul de progres final	1 zi lucrătoare	Până-n 15 decembrie, 2021
Numărul total estimat de zile lucrătoare	<u>Până la 55 zile lucrătoare</u>	

Notă: Cadrul de timp indicativ a fost estimat ca fiind suficient/fezabil pentru volumul preconizat de lucru care să fie realizat cu succes și este propus ca îndrumare pe durata contractului. Prezentarea livrabilelor preconizate aprobate de Program va fi unicul criteriu pentru finalizarea activității de către Contractant și eligibilitatea acestuia pentru achitare.

Toate activitățile din cadrul acestui contract vor fi realizate într-o modalitate sensibilă la dimensiunea de gen și aplicând abordarea bazată pe drepturile omului. Toate analizele și activitățile necesare trebuie să se axeze pe abordarea de economie circulară, ținând cont de provocările și tendințele mediului.

Limba de prezentare a livrabilelor: toate livrabilele vor fi prezentat în limba română.

Cadrul de timp pentru realizarea fiecărei activități/produs per comunitate/proiect se va coordona și va fi convenit în prealabil cu Programul EU4MOLDOVA: Regiuni Cheie.

IV. ARANJAMENTE INSTITUȚIONALE

Consultantul va activa sub supravegherea directă a Managerului de Proiect/Dezvoltarea afacerilor, Ofițerului de Proiect/Atragerea investițiilor și în strânsă cooperare cu Ofițerii de Proiect – Coordonatorii pentru regiunile cheie. Este un contract de realizare la distanță cu un număr limitat de vizite în municipiile Cahul și Ungheni. Este de preferat comunicarea online/la distanță. Circa 5 vizite per regiune (10 în total) pot fi incluse în oferta financiară consolidată, stipulând costurile de transport. Subiectele detaliate, agenda și planul de acțiuni al vizitelor vor fi coordonate de Program. Toate livrabilele menționate mai sus vor fi aprobate de Managerul de Program în decurs de 14 zile calendaristice de la prezentarea acestora.

Achitarea pentru serviciile acordate

Plățile vor fi efectuate post factum pe baza sumei forfetare, după prezentarea și aprobarea livrabilelor enumerate în punctul III și certificarea de către Managerul de Program a faptului că serviciile au fost prestate în mod satisfăcător.

Confidențialitatea

Materialele prezentate de consultanți și toate procedurile din cadrul contractului de consultanță vor fi percepute ca fiind confidențiale, atât pe parcursul consultanței, cât și după finalizarea acesteia. Încălcarea cerințelor de confidențialitate ar putea rezulta în rezilierea imediată a contractului.

V. CALIFICĂRILE ȘI ABILITĂȚILE SOLICITATE

Următoarele criterii de calificare vor fi aplicate pentru selectarea consultantului (consultantei):

Studii:

- Diplomă universitară în economie, administrarea afacerilor, management financiar și alte domenii relevante conexe

Experiență:

- Cel puțin 7 ani de experiență în domeniul consultanței și participării în dezvoltarea economică/afacerilor și/sau elaborarea de proiecte/programe;
- Disponibilitatea certificatelor specializate în domeniul finanțelor, contabilității și auditului vor servi drept avantaj. Calitatea de membru în asociații profesionale va constitui un avantaj;
- Experiență în realizarea analizei economice-financiare a întreprinderilor și/sau analizei SWOT/riscurilor privind aspectele de dezvoltare a afacerilor unei întreprinderi (*în baza dovezilor prezentate: rapoarte, produse, cum ar fi experiența, trebuie să fie prezentat împreună cu pachetul de aplicare*);
- Experiență în evaluarea și monitorizarea livrabilelor/produselor/rezultatelor implementării proiectului (*în baza dovezilor prezentate: rapoarte/produse ale activităților anterioare de monitorizare trebuie să fie prezentat împreună cu pachetul de aplicare*);
- Experiență în elaborarea Termenilor de Referință pentru serviciile din domeniul dezvoltării economice (*în baza dovezilor prezentate: TdR ce dovedesc astfel de experiență trebuie să fie prezentați împreună cu pachetul de aplicare*);
- Experiență în colaborarea cu Asociațiile Business (*dovezi: lista asociațiilor business, inclusiv subiectul și anul de colaborare trebuie să fie prezentate împreună cu pachetul de aplicare*).
- Experiență de lucru cu agențiile ONU și/sau organizațiile internaționale și/sau proiectele/programele de dezvoltare finanțate de donatori/europene vor fi considerate un avantaj.

Competențe:

- Cunoașterea calculatorului, inclusiv cunoașterea produselor MS Office (Word, Excel, Power Point);
- Nivel înalt de responsabilitate și capacități organizatorice, abordare creativă pentru soluționarea problemelor;
- Abilități excelente de comunicare și raportare;
- Abilitatea de a respecta termenii limită și de a prioritiza sarcini multiple;
- Abilitatea de a păstra confidențialitatea informației obținute în cadrul realizării contractului și de a proteja interesele angajatorului (în acest caz a PNUD).

Cerințe privind cunoașterea limbilor:

- Se cere cunoașterea excelentă a limbii române și ruse, scris și verbal. Cunoașterea limbii engleze este un avantaj.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova promovează diversitatea forței de muncă. Femeile și bărbații, persoanele cu dizabilități diverse, LGBT, romii și alte minorități etnice, lingvistice sau religioase, persoanele cu HIV, precum și refugiații și alți non-cetățeni cu drept legal de muncă în Republica Moldova, sunt încurajați în mod special să aplice.